

**КОНСПЕКТ ПО ФАРМАКОГНОЗИЯ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
за специалност „Помощник-фармацевт“
с образователно – квалификационна степен „Професионален бакалавър“**

1. Фармакогностичен анализ – цел и методи на фармакогностичния анализ. Проблеми при окачествяване на растителни дроги.
2. Монозахариди, захарни алкохоли и дроги, в които се съдържат. Лекарствени продукти. Полизахариди – обща характеристика и значение за фармацията и медицината.
3. Видове хомополизахариди и хетерополизахариди (нишесте, целулоза, декстрини, хепарин, пектини, морски водорасли) и дроги, в които се съдържат. Лекарствени продукти.
4. Хетерополизахариди. Растителни гуми и слузни вещества. Обща характеристика и дроги, в които се съдържат. Лекарствени продукти.
5. Мазнини (липиди). Обща характеристика и значение за фармацията и медицината. Восъци (липоиди) – разлика от мазнините и представители.
6. Твърди и меки мазнини и течни масла (неизсъхливи, полуизсъхливи и изсъхливи). Масла със специфично действие и лекарствени продукти.
7. Фенолни съединения от растителен произход - обща характеристика, класификация и разпространение. Прости феноли, хидроксibenзоени и хидроксиканелени киселини. Дроги в които се съдържат и лекарствени продукти.
8. Кумарини и лигнани. Обща характеристика, дроги в които се съдържат и лекарствени продукти.
9. Флавоноиди и техни гликозиди. Обща характеристика и значение за фармацията и медицината.
10. Флаволи, флавоноли и техни гликозиди. Дроги, които ги съдържат и лекарствени продукти.
11. Флаванони, флаваноли, халкони, изофлаволи и техни гликозиди. Дроги, които ги съдържат и лекарствени продукти.
12. Антрахинони. Обща характеристика и значение за фармацията и медицината. Дроги, съдържащи антрахинони и лекарствени продукти.
13. Дъбилни вещества. Обща характеристика и значение за фармацията и медицината. Дроги, съдържащи галотанини и кондензирани танини и лекарствени продукти.
14. Етерични масла. Обща характеристика, класификация, окачествяване и значение за фармацията и медицината (Примери).
15. Дроги и етерични масла, съдържащи главно ациклични и еднопръстени монотерпени (C₁₀). Лекарствени продукти.
16. Дроги и етерични масла, съдържащи главно двупръстени монотерпени (C₁₀), сесквитерпени и сесквитерпенови лактони (C₁₅). Лекарствени продукти.
17. Дроги и етерични масла, съдържащи главно ароматни монотерпени (C₁₀) и производни на фенилпропана (C₆-C₃). Лекарствени продукти.
18. Иридоиди. Класификация, обща характеристика и дроги, които ги съдържат. Лекарствени продукти.

19. Стероли и сърдечнодействащи гликозиди. Обща характеристика и значение за фармацията и медицината. Дроги и лекарствени продукти.
20. Сапонини – класификация, обща характеристика и значение за фармацията и медицината. Дроги, които ги съдържат и лекарствени продукти.
21. Алкалоиди. Обща характеристика, класификация, свойства, примери за действие и приложение.
22. Дроги, съдържащи алкалоиди с азот в страничната верига, пиридинови, пиперидинови и пиридинови алкалоиди. Лекарствени продукти.
23. Тропанови, хинолизидинови и хинолинови алкалоиди и дроги в които се съдържат. Лекарствени продукти.
24. Изохинолинови алкалоиди. Класификация, основни групи и дроги, които ги съдържат. Лекарствени продукти.
25. Индолни алкалоиди. Класификация, основни групи и дроги, които ги съдържат. Лекарствени продукти.
26. Имидазолони, стероидни и пуринови алкалоиди. Дроги в които се съдържат и лекарствени продукти.
27. Дроги и растителни продукти, прилагани при заболяване на дихателните пътища.
28. Дроги и растителни продукти, прилагани при заболяване на стомашно чревния тракт.
29. Дроги и растителни продукти, прилагани при заболявания на черния дроб и жлъчните пътища и при заболявания на отделителната система.
30. Дроги и растителни продукти, прилагани при сърдечно съдови заболявания, заболявания на кръвта и повлияващи кръвоносната система.
31. Дроги и растителни продукти, повлияващи нервната система и с противотуморно действие.
32. Дроги и растителни продукти за външно приложение.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Лекционен курс – Доц. Нико Бенбасат, дф
2. Асенов И., Николов С., Бенбасат Й. *Фармакогнозия за помощник-фармацевти*. Медицина и физкултура, София, 1989.
3. Китанов Г. *Фармакогнозия за помощник-фармацевти I, II част* (лекции за студенти). Пловдив, 2016 – 2017.
4. Хаджиева Б. *Фармакогнозия – I част, Учебно помагало за помощник фармацевти*, Пловдив, 2014.
5. Хаджиева Б. *Фармакогнозия – II част, Учебно помагало за помощник фармацевти*, Пловдив, 2016.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗТОЧНИЦИ

1. Асенов И., Ч. Гусев, Г. Китанов, С. Николов, Т. Петков. *Билкосъбиране. Ръководство за бране и първична преработка на лечебни растения*. Билер, София, 1998.
2. Нешев Г., Ланджев И., Билки и билколечение, 1994.
3. Овчаров Р., Асенов И., Клоучек Е., Фитотерапия и народна медицина, 1995.

01.03.2022 г.

Изготвил:

Доц. Нико Бенбасат, дф